

A LEGÚJABB GYÓGYSZERÉSZ JUTALOM ÉRMEK

Táplányi Endre dr

Az éremgyűjtők előtt nem ismeretlenek a magyar gyógyszerészeti érmek, melyeket a múltban különösképpen dr. Faludi Géza (1874—1953) főorvos, a Magyar Numizmatikai Farsulat néhai alelnöke és Ertsey József (1874—1945) gyógyszerész, a Magyar Nemzeti Múzeum Éremtárának egykori igazgatója gyűjtöttek Gyűjteményük azóta a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum anyagát gazdagítja Faludi Géza 1931-ben a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságban tartott előadását „A numizmatika gyógyszerészeti vonatkozásai” címen. Az előadás szövege a Magyar Gyógyszerésztudományi Értesítő 1931 évfolyamában látott napvilágot. AZ ÉREM 1966 évfolyamában dr. Varannai Gyula újra felszínre hozta a gyógyszerész érmek tudományos és numizmatikai jelentőségét „A magyar gyógyszerésztudománnyal kapcsolatos érmek” című dolgozatában. Az alábbiakban az azóta megjelent gyógyszerész érmeket szeretném ismertetni a gyűjtőtársakkal.

Az Alkaloida Vegyészeti Gyár 40 éves fennállásának emlékére az alapítója, Kabay János tiszteletére 70 mm átmérőjű bronzérmek készített, mellyel a Nyíregyházán tartott jubileumi ünnepségen 1967. június 12-én az előadásokat tartó személyeket ajándékozták meg. A két oldalú bronz érem Boldogfai Farkas Sándor szobrászművész műve. Elő-

lapon jobbra néző fej a következő körirattal: KABAY JÁNOS A MAGYAR MORFINGYÁRTÁS MEGALAPÍTÓJA 1896—1936. A hátlapon a tiszavasvári gyár makettje a nyersanyagot szolgáltató mák gubójával, virágjával. Körirat: ALKALOIDA VEGYÉSZETI GYÁR ALAPÍTÁSI ÉV 1927.

A Magyar Gyógyszerészeti Társaság 1966. évi közgyűlésének határozata alapján minden évben a kiemelkedően eredményes társasági munka elismeréseképpen az arra legérdemesebb személynek Kazay emlékérmét adományoznak. Az öntött 78 mm átmérőjű érmet Mladoniczky Béla békéscsabai éremművész tervezte. Az előlapon KAZAY ENDRE M. B. MCMLXVIII. Az ábrázolt fél jobbra tekint. A hátlapon a felirat a következő: MAGYAR GYÓGYSZERÉSZETI TÁRSASÁG EMLÉKÉRMÉ; alul kigyós serleg. Itt említjük meg, hogy Kazayról már régebben is készült érem Kovács Ödön munkája (HP 3264). Az érem alkotója szintén gyógyszerész volt.

A Magyar Gyógyszerészeti Társaság évenként az ország más-más városában ROZSNYAY MÁTYÁS EMLÉKVERSENYT rendez. A verseny első helyezettjei elnyerik a Rozsnyay emlékérmét (Első ízben 1965-ben). Az érem ugyancsak Mladoniczky Béla műve, 91+94 mm kissé ovális alakú. Szembenéző szá-

kállas arcképet ábrázol, körirata: ROZSNYAY MÁTYÁS M. B. 1831—1895. A hátlapja sima, ide vésik a verseny helyét, évszámát és a kitüntetett nevét.

Úgy vélem, hogy ezzel a közleménnyel az éremgyűjtők és a hazai gyógyszerésztörténet iránt érdeklődők igényét egyaránt kielégítettem.

(MLADONICZKY BÉLA 1936. május 20-án született Békésszentandrás-on. Az általános iskola elvégzése után Sárospatakról került Budapestre, a Képzőművészeti Gimnáziumba. 1956-ban mint szobrászhallgató kezdte meg tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán. A tanári szaktörténet is elvégezte és 1961-ben hazatért szülőföldjére, vállalva a vidéki életformát, a vidéki művészetet nehezségeit. A békési „Szegedi Kis István” gimnázium fiú-kollégiumában lett főhivatású nevelő. 1965-ben a békéscsabai „Rózsa Ferenc” gimnáziumhoz került át, azóta is itt dolgozik.)

Művészi munkájában a kisplasztika, és különösen az érmek vonzzák a legjobban. Első önálló kiállítása Békéscsabán volt a Képcsarnok Vállalat helyi bemutató termében, majd több vidéki városban és Budapesten a Független Művészek Klubjában is bemutatta munkáit.

Szerepel a Szegedi Nyári Tárlaton, a Pécsi Kisplasztikai Biennálén és tagja a jugoszláviai Eckai Művésztelepnek.

Fenti érmein kívül számos plakettet és emlékérmét készített. Munkásságának részletesebb ismertetésére következő számunkban visszatérünk.

A szerkesztő)

Fényképeink: 1. Kabay János érme, Boldogfai Farkas Sándor műve, 2. Kazay Endre érme, Mladoniczky Béla műve, 3. Rozsnyay Mátyás érme, Mladoniczky Béla műve. A fényképfelvételeket Varannai Margit készítette.